

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ Η ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ ΤΟΥ

Ο Αριστοφάνης γράφει τη «Λυσιστράτη» στα 411 π.Χ. απαυδισμένος:

Η Αθήνα και η Σπάρτη μετρούν ήδη 20 χρόνια εμφύλιου πολέμου (του Πελοποννησιακού) και η Αθήνα, δύο μόλις χρόνια μετά την ολέθρια Σικελική εκστρατεία, παρακολουθεί πτημένη και αδύναμη τη λεπλασία της ενδοχώρας της από τους ομοίαιμους των Αθηναίων Σπαρτιάτες.

Ο ποιητής συλλαμβάνει, λοιπόν, ένα εξωφρενικό - και όχι μόνο για την εποχή του - σχέδιο: μήπως για να αντιμετωπιστούν οι πολλαπλές πληγές του εξοντωτικού πολέμου χρειάζεται μία ερωτική «καραντίνα», που θα επιβάλλουν οι αγανακτισμένες γυναίκες, με τη Λυσιστράτη επικεφαλής, προκειμένου όλοι οι εμπόλεμοι άντρες, και των δύο παρατάξεων, να λογικευτούν;

Έτσι, για πρώτη φορά - πριν από 2500 χρόνια! - ο Αριστοφάνης συνδέει, με πρωτοτυπία και αποφασιστικότητα, το ιδεώδες της ειρήνης με τη δυνατότητα της ερωτικής πράξης, με τη βασική, δηλαδή, πρωτογενή απόλαυση της ζωής, φέρνοντας σε αντιπαράθεση από τη μια έναν απονικτικό, ανδρικό, δημόσιο χώρο και, από την άλλη, τη μη προβλέψιμη, γι' αυτό και απελευθερωτική, γυναικεία σκέψη και πρακτική.

Αυτό είναι και το γερό χαρτί της Λυσιστράτης: η πιθανότητα μιας γενικής ειρήνευσης, μέσω της γυναικείας παρέμβασης. Βασικά της «όπλα» η επιμονή, η υπομονή, η άκρατη ασεμνολογία και ασεμνοπραξία που αποτυπώνονται σε φράσεις άκρως τολμηρές, οι οποίες παρωδούν τα πάντα, σε πολλά σημεία, μάλιστα, και αυτήν την ίδια την τραγωδία.

Οφείλουμε, βέβαια, να πούμε ότι η δική μας παράσταση παρουσιάζει μόλις τα 2/3, περίπου, του αρχικού έργου: ολόκληρη η «Λυσιστράτη» είναι ένα πολύ μεγαλύτερο πανόραμα όλων των συγκρούσεων της εποχής της, περιλαμβάνοντας, σε κείνη την εποχή, αναφορές σε όλα σχεδόν τα σπουδαία ιστορικά γεγονότα που είχαν διαδραματιστεί μέχρι το έτος της συγγραφής της.

Ο δημιουργός της, με τρόπο αξιοθαύμαστο, κατάφερε να συνθέσει όλες τις αντιθέσεις της εποχής του και να μιλήσει απολύτως πρωτοποριακά για όλα τα κακώς κείμενα που ακόμη ταλαιπωρούν την ανθρωπότητα. Μιλώντας, μάλιστα, με τη φωνή μιας γυναίκας που αποδεικνύεται σε όλες τις στιγμές της κωμωδίας «και σκληρή και μαλακή, και καλή και κακιά και σεμνή και σοφή», ενορχηστρώνοντας επιτυχημένα έως το τέλος, την αισιόδοξη προοπτική συμφιλίωσης όλων. Φίλων και εχθρών!

Χρειαζόμαστε - 2500 χρόνια μετά - κάτι άλλο, πιο σημαντικό από αυτό;

(Σ. Τ.)

Το κείμενο είναι της κας Στέλλας Τσιροπινά- υπεύθυνη του Τομέα Σχολικών Δραστηριοτήτων ΔΔΕ Χίου